

Domov>Vaše pravice>Temeljne pravice>**Najboljše prakse držav članic v zvezi z Listino**

Najboljše prakse držav članic v zvezi z Listino

Slovaška

Ustavno sodišče Slovaške republike [Ústavný súd Slovenskej republiky] je odločilo o uporabi Listine na Slovaškem v zadevi PL. ÚS 10/2014, pri čemer je nedvoumno ugotovilo, da mora imeti Listina enako mesto v ustavnem redu Slovaške kot drugi mednarodni sporazumi v zvezi s človekovimi pravicami in temeljnimi svoboščinami, ki jih ureja člen 7(5) slovaške ustave. To pomeni, da ima prednost pred nacionalno zakonodajo. V zakonodajnem postopku vsak nov zakonodajni akt vsebuje določbo o združljivosti s pravom Evropske unije, če zadeva pravice, podeljene z Listino, pa mora biti navedena tudi njegova združljivost z Listino.

Uporaba Listine in ozaveščenost o njej v vaši državi

Vladne politike, s katerimi se spodbujata uporaba Listine pri zakonodajalcu, v upravi, organih kazenskega pregona in sodstvu ter njihova ozaveščenost o njej

Dokumentirani v nadaljevanju se sklicujejo na Listino in njen pomen v smislu mednarodne in evropske zakonodaje o človekovih pravicah.

Akcijski načrt za preprečevanje vseh oblik diskriminacije za obdobje 2016–2019 [*Akčný plán predchádzania všetkých foriem diskriminácie na roky 2016-2019*]

se sklicuje na Listino in jo vključuje v temeljni pravni okvir boja proti diskriminaciji, kar zadeva njen mednarodni okvir in obveznosti Slovaške.

Slovaška nacionalna strategija za enakost spolov za obdobje 2014–2019 [*Celoštátna stratégia rodovej rovnosti v Slovenskej republike rok 2014-2019*]

Strategija za mobilnost tuje delovne sile na Slovaškem [*Stratégia pracovnej mobility cudzincov v Slovenskej republike*]

Nacionalna strategija za zaščito otrok pred nasiljem [*Národná stratégia na ochranu práv detí pred násilím*]

Nacionalni program za izboljšanje življenjskih razmer invalidnih državljanov na vseh področjih življenja za obdobje 2014–2020 [*Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014-2020*]

Nacionalni program za aktivno staranje za obdobje 2014–2020 [*Národný program aktívneho starnutia na roky 2014-2020*]

Nacionalne prednostne naloge za razvoj socialnih storitev za obdobje 2015–2020 [*Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015-2020*]

Strategija za deinstitucionalizacijo sistema socialnih storitev in nadomestnega varstva na Slovaškem [*Stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike*]

Nacionalni okvir za zaščito otrok v digitalnem prostoru in akcijski načrt za izvajanje nacionalnega okvira za zaščito otrok v digitalnem prostoru za obdobje 2020–2021 [*Národná koncepcia ochrany detí v digitálnom priestore a Akčný plán k národnej koncepcii ochrany detí v digitálnom priestore na roky 2020-2021*]

Listina EU je vključena v okvir za usposabljanje [koncepcia vzdelávania] pravosodne akademije Slovaške republike [Justičná akadémia Slovenskej republiky]. Okvir za usposabljanje slovaške pravosodne akademije (v nadaljnjem besedilu: pravosodna akademija) je dokument, ki določa postopek v zvezi z vlogo, ki jo ima pravosodna akademija pri usposabljanju ciljnih skupin, določenih v zakonu št. 548/2003 o pravosodni akademiji, kakor je bil spremenjen, na ministrstvu za pravosodje in generalnem državnem tožilstvu [Generálna prokuratúra Slovenskej republiky]. V okviru vseživljenjskega učenja, omenjenega v nadaljevanju, to pomeni usposabljanje za sodnike, sodniške pomočnike in sodne uradnike na področju njihove specializacije in pristojnosti.

• Okvir za usposabljanje pravosodne akademije Slovaške republike (velja od 25. septembra 2019)

je del vseživljenjskega učenja; pravo EU je vključeno med „tekoča vprašanja v zvezi z uporabo prava na sodiščih na različnih pravnih področjih“.

Potek usposabljanja odraža aktualne evropske trende. Temelji na treh stebrih: izobraževanju, spoštovanju prava in pravičnosti ter pravni državi.

Pri dejavnostih usposabljanja je poudarek na skupinskih razpravah, delavnicah ter znanju in izkušnjah, pridobljenih s praktično uporabo prava, ki jih posredujejo slovaški in tuji predavatelji. Dogodki so interaktivni, vključujejo pa analize študij primerov in konkretne primere iz prakse.

• Na področju prava EU in mednarodnega prava je poudarek na:

uporabi prava EU na nacionalnih sodiščih, sodni praksi Sodišča Evropske unije in sodni praksi ustavnih sodišč držav članic EU;

postopku predložitve vprašanj za predhodno odločanje in postopku predhodnega odločanja;

varstvu človekovih pravic v EU – Listini Evropske unije o temeljnih pravicah iz leta 2009 in njeni uporabi v praksi (sodna praksa Sodišča Evropske unije);

odškodnini v okviru sodne prakse Sodišča Evropske unije in Evropskega sodišča za človekove pravice;

zakonodaji EU o varstvu potrošnikov;

delovnem pravu EU na enotnem trgu, zlasti na protidiskriminacijski zakonodaji in zakonodaji na področju enakosti spolov ter socialni varnosti.

Orodja, ki prispevajo k boljšemu razumevanju Listine in njenega področja uporabe

• za strokovne delavce (zakonodajalec, uprava, organi kazenskega pregona, sodstvo, delavci v pravni stroki)

publikacije Evropske komisije in Agencije Evropske unije za temeljne pravice; podroben seznam je v nadaljevanju

• za državljane

spletišče o enakosti spolov, ki ga upravlja slovaško ministrstvo za delo, socialne zadeve in družino

informativni list z osnovnimi informacijami o Listini

Vaše pravice v EU – informativno spletišče Evropske komisije

Uporaba in spodbujanje orodij v zvezi z Listino, ki so jih razvile druge države EU ali drugi deležniki v EU

Brezplačno je na voljo različno gradivo Agencije Evropske unije za temeljne pravice (FRA), večinoma v slovaščini. Med temeljne dokumente in orodja spadajo:

Poročilo o temeljnih pravicah 2019, poglavje 2, Listina EU o temeljnih pravicah in njena uporaba v državah članicah

Charterpedia je spletno orodje, ki zagotavlja lahko dostopne informacije o vseh temeljnih pravicah iz različnih členov Listine, vsebuje pa tudi celotno besedilo in pravne razlage posameznih členov, povezano evropsko in nacionalno sodno prakso ter povezane publikacije agencije FRA. Na voljo je tudi kot mobilna aplikacija.

Listina EU o temeljnih pravicah na Slovaškem, ki zagotavlja izčrpano razlago pomena, uporabe in celotnega širšega koncepta varstva pravic, podeljenih s slovaško ustavo in Evropsko konvencijo o človekovih pravicah

Uporaba Listine Evropske unije o temeljnih pravicah v pravu in pri oblikovanju politike na nacionalni ravni – smernice

Razpoložljivi viri, vključno s pravnimi mnenji in primeri praktične uporabe

The EU Charter of Fundamental Rights on its 10th anniversary: views of civil society and national human rights institutions (Listina EU o temeljnih pravicah ob 10. obletnici: stališča civilne družbe in nacionalnih institucij za človekove pravice)

Tudi na primer poročilo Evropskega parlamenta z naslovom [Poročilo o izvajanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah v institucionalnem okviru EU](#) z dne 30. januarja 2019.

Poročilo Evropske komisije o spremljanju uporabe prava Evropske unije

Letno poročilo Evropske komisije o uporabi Listine

Publikacija Evropske mreže nacionalnih institucij za človekove pravice (ENNHRI):

Implementation of the EU Charter of Fundamental Rights (Izvajanje Listine EU o temeljnih pravicah)

Sodelovanje z deležniki za spodbujanje uporabe Listine EU o temeljnih pravicah in ozaveščenosti o njej

Primeri sodelovanja med zagovorniki pravic in nacionalnimi organi, ki prispevajo k boljši ozaveščenosti o Listini in njeni uporabi

- Publikacija slovaškega nacionalnega centra za človekove pravice [*Slovenské národné stredisko pre ľudské práva*]: Vodič po temah človekovih pravic, povezanih s članstvom Slovaške republike v Evropski uniji [*Sprievodca ľudskoprávnymi témami súvisiacimi s členstvom Slovenskej republiky v Európskej únii*]

- Strokovna spletišča z informacijami o praktični uporabi prava ter strokovnimi in akademskimi članki

Spletišči slovaške odvetniške zbornice [*Slovenská advokátska komora*] in slovaške zbornice davčnih svetovalcev [*Slovenská komora daňových poradcov*]

Glasilo slovaške odvetniške zbornice [*Bulletin Slovenskej advokátskej komory*]

Spletna strokovna pravna revija na pravnelisty.sk

Spletišče epravo.sk

Primeri sodelovanja med nacionalnimi organi in akademiki, ki prispevajo k boljši ozaveščenosti o Listini in njeni uporabi

Te informacije niso na voljo.

Primeri nevladnih pobud, namenjenih spodbujanju uporabe Listine in ozaveščenosti o njej v vaši državi

Spletišče evropskega pravnega centra EUROIURIS, civilnega združenja – Zakonodaja o človekovih pravicah v Evropski uniji in Svetu Evrope ter njena uporaba na Slovaškem [*Právna úprava ochrany ľudských práv v Európskej únii a v Rade Európy a ich aplikácia v podmienkach Slovenskej republiky*].

Novičarski portal euractiv.sk, namenjen predvsem zadevam EU, zlasti v povezavi s Slovaško.

Zadnja posodobitev: 27/02/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.